

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖN JA OPETUSHALLITUKSEN
TULOSSOPIMUS VUOSILLE 2018 – 2019

Tarkistus ja voimavarat vuodelle 2019

Sisällys

1.	Opetushallituksen toiminta-ajatus ja tehtävät, visio, missio ja tapa toimia	3
1.1	Toiminta-ajatus ja tehtävät.....	3
1.2	Visio, missio ja tapa toimia	3
1.2.1	Visio.....	3
1.2.2	Missio.....	4
1.2.3	Tapamme toimia.....	4
2	Yhteiskunnallinen vaikuttavuus.....	4
2.1	Valtionhallinnon tavoitteet ja hallinnonalan yhteiset tavoitteet	4
2.2	Viraston painopisteet ja tavoitteet	5
3	Toiminnallinen tuloksellisuus.....	7
3.1	Toiminnallinen tehokkuus	7
3.2	Tuotokset ja laadunhallinta.....	7
4	Voimavarojen hallinta	8
4.1	Henkilöressit.....	8
4.2	Toimitilat ja infrastruktuuri.....	8
4.3	Määrärahat.....	8
5	Seuranta ja arviointi	8
6	Allekirjoitukset	9
	LIITTEET.....	9
	Liite 1. Varhaiskasvatuksen ja opetustoimen henkilöstökoulutuksen painopisteet	
	Liite 2. Yhteiskunnallinen vaikuttavuus	
	Liite 3. Toiminnallinen tuloksellisuus	
	Liite 4. Voimavarojen hallinta	

Määrärahaliite tulossopimukseen vuodelle 2019

1. OPETUSHALLITUKSEN TOIMINTA-AJATUS JA TEHTÄVÄT, VISIO, MISSIO JA TAPA TOIMIA

1.1 Toiminta-ajatus ja tehtävät

Opetushallitus vastaa opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalan asiantuntijavirastona koulutukseen, varhaiskasvatukseen ja elinikäiseen oppimiseen sekä kansainvälistymiseen liittyvistä kehittämis-, hallinto- ja palvelutehtävistä.

Opetushallituksen tehtävistä on säädetty Opetushallituksesta annetussa laissa 564/2016. Uusina tehtävinä Opetushallituksen hoidettaviksi tulivat vuonna 2018:

- Opetushallituksen erillisyyksiköiksi siirtyvän Ylioppilastutkintolautakunnan kanslian ja Kansallisen koulutuksen arviointikeskuksen hallinto- ja tukitehtävät.
- KOSKI -tietovarannon ja luovutuspalvelun ylläpito ja kehittäminen.
- Työelämätoimikunnat, pysyvä tehtävä (tutkintotoimikunnat poistuneet).
- Euroopan unionin uuden ohjelman, European Solidarity Corps (ESC).

Uusina tehtävinä Opetushallituksen hoidettavaksi vuonna 2019 tulevat:

- Toimiminen Euroopan Unionin uuden, Euroopan solidaarisuusjoukot -ohjelman (ESC) kansallisena toimistona
- Varhaiskasvatuksen tietovarannon (VARDA) ylläpitotehtävät
- KOSKI-tietovarannon kehittäminen ja laajentuminen muuhun ammatilliseen koulutukseen
- Opintopolun kehittäminen opintojen henkilökohtaistamisen suunnitelman toteuttamiseksi (eHOKS – tietovaranto ja sen ylläpito) -tehtävä tulee KOSKI-lainsäädännön muutosten myötä
- Lukuliike -toimet suuntaviivojen toimeenpanon toteuttamiseksi sekä suuntaviivoja tukevien teknisten ratkaisujen edistäminen.

1.2 Visio, missio ja tapa toimia

Opetushallitus toteuttaa osaltaan hallitusohjelman sekä opetus- ja kulttuuriministeriön tulosohjauksen mukaisia tavoitteita. Opetushallitus on lakisääteisiin tehtäviinsä pohjautuen määritellyt osallistavasti vision, mission ja tavan toimia, jotta toiminnalla saadaan aikaan halutut vaikutukset kustannustehokkaasti.

Opetus- ja kulttuuriministeriö ja Opetushallitus jatkavat keskinäistä työnjaon tarkistusta.

1.2.1 Visio

Jokainen voi kasvaa potentiaaliinsa.

1.2.2 Missio

Intohimona oppiminen!

1.2.3 Tapamme toimia

- luomme avoimuudella luottamusta
- muotoilemme yhdessä ratkaisuja
- uskallamme uudistua oppijan parhaaksi
- elämme kuten opetamme.

2 YHTEISKUNNALLINEN VAIKUTTAVUUS

2.1 Valtionhallinnon tavoitteet ja hallinnonalan yhteiset tavoitteet

Opetushallitukselle keskeisiä ovat osaamista ja koulutusta koskevat hallitusohjelman tavoitteet sekä hallinnonalan yhteiset tavoitteet.

Hallituksen tavoitteena on, että Suomi on vuonna 2025 avoin ja kansainvälinen, kieleltään ja kulttuuriltaan rikas maa. Hallitusohjelmassa todetaan, että Suomi on maa, jossa tekee mieli oppia koko ajan uutta. Tavoitteena on suomalaisen osaamistason nostaminen siten, että se tukee suomalaisen yhteiskunnan uudistumista ja mahdollisuuksien tasa-arvoa. Suomi on koulutuksen, kansainvälisesti kiinnostavan osaamisen ja modernin oppimisen kärkimaa.

Hallituskaudella osaamisen ja koulutuksen kärkihankkeilla modernisoidaan oppimisympäristöjä, hyödynnetään digitalisaatiota oppimisessa, nopeutetaan siirtymistä työelämään, parannetaan taitteen ja kulttuurin saavutettavuutta, vahvistetaan koulutuksen ja elinkeinoelämän yhteistyötä, toteutetaan toisen asteen ammatillisen koulutuksen uudistus sekä vähennetään koulutuksen ja työelämän ulkopuolella olevien nuorten määrää. Kansainvälisyys on vahvasti läsnä kaikissa näissä hankkeissa.

Hallituksen tavoitteena on myös, että Suomi on ottanut tuottavuusloikan julkisissa palveluissa ja vahvistaa julkista taloutta tarttumalla digitalisaation mahdollisuuksiin, purkamalla sääntelyä ja byrokratiaa, kokeilemalla sekä uudistamalla johtamiskulttuuria sekä rakenteita.

Hallituksen puoliväliriihessä päätetyt uudet avaukset kohdistuvat erityisesti osaamiseen, kasvuun ja työllisyyteen sekä välittämiseen, uudistumiseen ja turvallisuuteen.

Opetushallituksen toimintaan liittyviä keskeisiä tavoitteita ovat:

- Digitalisaation ja uuden pedagogiikan mahdollisuudet on hyödynnetty oppimisessa ja lasten ja nuorten hyvinvoinnin sekä osallisuuden tukemisessa. Oppimisympäristöjä on modernisoitu.
- Lasten ja nuorten osallisuutta on vahvistettu varhaiskasvatuksen ja koulutuksen keinoin ja yhä harvempi lapsi ja oppilas on kokenut tulleensa kiusatuksi.

- Syrjäytyneiden nuorten sekä koulutuksen ja työelämän ulkopuolella olevien nuorten määrä on vähentynyt ja koulutuksen keskeyttäneiden määrä on laskenut.
- Koulutuksen ja työelämän välinen vuorovaikutus on lisääntynyt ja osaamisen ja elinkeinoelämän tarpeiden kohtaanto parantunut.
- Digitalisaation, tekoälyn ja robotiikan hyödyntäminen on edistynyt.
- Kansainvälisyys on lisääntynyt.
- Yhteiskunnan avoimuus, yhteenkuuluvuus ja luottamus ovat vahvistuneet. Vihapuheeseen ja rasismiin on puututtu ennalta ehkäisevästi ja osaamista ja osallisuutta edistävin toimin.
- Maahanmuuttajien integroituminen yhteiskuntaan on vahvistunut. Maahanmuuttajien koulutuspolut ja työllistyminen on nopeutunut.
- Kansalaisten hyvinvointia ja terveyttä on edistetty sekä eriarvoisuus on vähentynyt.
- Palveluja on kehitetty asiakaslähtöiseksi ja niitä koskeva palvelulupaus on annettu.
- Kokeilukulttuuri on otettu käyttöön.
- Johtamista on kehitetty.
- Työhyvinvointia on parannettu ja osaamista on kehitetty.
- Toiminta on tuloksellista, taloudellista ja tehokasta.

2.2 Viraston painopisteet ja tavoitteet

Opetushallitus kehittää varhaiskasvatusta ja koulutusta siten, että jokaisen lapsen, oppilaan ja opiskelijan motivaatio ja oppiminen vahvistuu, koulutuksen läpäisy ja oppimistulokset paranevat sekä hyvinvointi lisääntyy. Opetushallitus edistää hallituksen tasa-arvo-ohjelman toteuttamista tavoitteena segregaaation vähentäminen. Opetushallitus edistää kestävä kehityksen tavoitteiden toteuttamista. Opetushallitus edistää toiminnallaan Suomen EU-puheenjohtajuuskauden tavoitteiden saavuttamista.

Opetushallitus kehittää toimintaansa Opetushallitus 2.0 -hankkeessa nimettyjen teemojen ja ohjelmien avulla. Opetushallituksen OPH 2.0 mukaiset teemat ja ohjelmat ohjaavat kaikkea tekemistä. Valitut teemat palvelevat kärkihankkeiden ja Opetushallitukselle asetettujen tavoitteiden toteuttamista mahdollisimman vaikuttavasti, toiminnallisesti tuloksellisesti sekä tehokkaasti. Osaamista ja koulutusta koskevia tavoitteita edistetään teemoihin sijoitettujen painopisteiden ja toimenpiteiden avulla. Painopisteitä vuosina 2018 - 2019 ovat:

Oppimisen digitaalinen ekosysteemi

Avointen digitaalisten oppimateriaalien kehittäminen ja saavutettavuuden edistäminen.

Uusien oppimisympäristöjen ja digitaalisten materiaalien kehittäminen.

Datan hyödyntäminen oppimisen ohjauksessa, tuessa ja neuvonnassa sekä koulutuksen kehittämisessä ja johtamisessa.

Kokonaisoppimisen polku

Kielten opetuksen varhentamista koskevan kärkihankkeen toimeenpano, seuranta ja arviointi.

Kansallisen kielivarannon vahvistaminen yhteistyössä opetus- ja kulttuuriministeriön kanssa.

Uusi peruskoulu -ohjelman toimeenpano.

Toisen asteen ammatillisen koulutuksen reformin toimeenpano sekä toimeenpanon tuki ja seuranta yhteistyössä opetus- ja kulttuuriministeriön kanssa.

Lukiouudistuksen toimeenpano.

Varhaiskasvatussuunnitelman, esi-, perus- ja lisäopetuksen, aikuisten perusopetuksen ja taiteen perusopetuksen opetussuunnitelmien perusteiden toimeenpanon tuki ja seuranta. Ensimmäisen vieraan kielen (A1) opetuksen varhentamisen edellyttämät opetussuunnitelman muutokset.

Taiteen perusopetuksen tilaa koskevan selvityksen laatiminen.

Työelämään siirtymisen nopeuttaminen erityisesti opiskelijavalintajärjestelmiä kehittämällä.

Maahanmuuttajien koulutuksen kehittäminen ja koulutuspolkujen nopeuttaminen sekä kulttuurisen monimuotoisuuden edistäminen.

Vaikuttavat ohjaustyökalut

Vaativan erityisen tuen kehittämistyöryhmän esitysten toimeenpanon tuki.

Kiusaamisen ehkäisyä ja koulurauhaa koskevan työryhmän esitysten toimeenpano yhteistyössä opetus- ja kulttuuriministeriön kanssa.

Oppimisympäristöjen turvallisuuden edistäminen.

Lape-ohjelmaan osallistuminen.

Opettajien ja varhaiskasvatuksen henkilöstön perehdyttämis- ja täydennyskoulutuksen ja uran aikaisen osaamisen kehittäminen. Vaikuttavuutta parannetaan kokoamalla täydennyskoulutus laajoiksi kokonaisuuksiksi, jotka perustuvat kehittymissuunnitelmiin ja koulutustarvekartoituksiin. Taiteen ja kulttuurin saavutettavuuden edistäminen erityisesti taiteen perusopetuksen kehittämisessä.

Osaamis- ja koulutustarpeiden ennakointi.

Oppilaitosten tasa-arvosuunnittelun tukeminen.

Valtionavustusten kokoaminen laajemmiksi kokonaisuuksiksi.

EU-ohjelmien ja -sopimusten toimeenpano ja ohjelmien hyödyntäminen sekä osallistuminen uuden ohjelmakauden valmisteluun.

Osallistuminen Euroopan neuvoston ja EU:n puheenjohtajakauden valmisteluun ja toteutukseen.

Koulutusviennin vauhdittaminen.

Opiskelumahdollisuuksista tiedottaminen ulkomaalaisille opiskelijoille yhteistyössä korkeakoulujen kanssa.

Yhteiskunnan kansainvälistyminen ja suomalaisen koulutuksen tunnettuuden edistäminen ja yhteistyö ulkomailla.

Laadukkaat asiakas- ja tietopalvelut

Verkkopalvelu-uudistus.

Asiakaspalveluratkaisu.

Koulutuksen ja kasvatuksen tietopohjan ja indikaattoreiden sekä tilastopalvelu Vipusen kehittäminen yhdessä opetus- ja kulttuuriministeriön kanssa.

Opintopolku.fi-palvelun kehittäminen ja uudistaminen.

KOSKI-tietosisältöjen laajennus.

Painopisteiden ja tavoitteiden toteuttamista tuetaan ja toimeenpannaan Opetushallituksen uuden organisaation ja vaikuttavuusohjelmien sekä Opetushallituksen 2.0 -hankkeessa saatujen kokemusten kautta:

- Eriarvoisuus pysäytetään ja koulutuksen ja kansainvälistymisen tasa-arvoisuus kasvaa.
- Oppijoiden hyvinvointi paranee, painopisteenä erityisesti lapset ja nuoret.
- Jatkuva oppiminen nostaa osaamistasoa.
- Avarakatseisuus kasvaa.

3 TOIMINNALLINEN TULOKSELLISUUS

3.1 Toiminnallinen tehokkuus

Hallinnonalan yhteisiä tavoitteita toteutetaan mm. seuraavien toimenpiteiden avulla:

- Opetushallituksen toiminta ja ohjaus perustuvat selkeään, asiakaslähtöiseen, muutoskykyiseen sekä digitaalisia mahdollisuuksia hyödyntävään toimintatapaan. Toiminnassa otetaan käyttöön digitaalisia palveluita ja hyödynnetään kokeiluja, kehitetään johtamista ja toimintatapoja sekä kevennetään hallintoa.
- Ylioppilastutkintolautakunnan kanslia ja Kansallisen koulutuksen arviointikeskuksen toiminta osana Opetushallitusta käynnistyi 1.1.2018 ja vakiintuu uudistuksen tavoitteiden mukaisesti niin, että toiminnan yhteiskunnallinen vaikuttavuus kasvaa ja toiminta tehostuu. Sekä Ylioppilastutkintolautakunnan että Kansallisen koulutuksen arviointikeskuksen riippumaton asema on turvattu.

Opetushallitus on hyväksynyt riskienhallintapolitiikkansa 1.6.2017. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan menettelyt ovat osa viraston tavanomaisia suunnittelu-, johtamis- ja toimintaprosesseja.

Toiminnallista tehokkuutta koskevat mittarit on esitetty liitteessä 3.

3.2 Tuotokset ja laadunhallinta

Opetushallituksen perustoiminta sekä tuotokset ja palvelut ovat laadukkaita ja toiminta on asiakaslähtöistä. Palvelut ja tuotokset vastaavat kansalaisten, varhaiskasvatuksen ja koulutuksen järjestäjien sekä sidosryhmien tarpeisiin, ja ne edistävät opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalan kehittämistä.

Opetushallitus on määrittänyt asiakaslähtöisen palvelulupauksen keskeisistä palveluistaan.

Tuotoksia ja laadunhallintaa koskevat mittarit on esitetty liitteessä 3.

4 VOIMAVAROJEN HALLINTA

4.1 Henkilöresurssit

Opetushallitus kehittää työyhteisöään seuraavien tavoitteiden mukaisesti:

- Opetushallituksen asiantuntijuus ja osaaminen perustuvat tietoperusteisuuteen, verkostoitumiseen ja vuorovaikutukseen.
- Opetushallitus kehittää valmentavaa johtamis- ja esimiestyötä sekä tukee itseohjautuvuutta.
- Opetushallitus edistää työhyvinvointia ottamalla huomioon ikään ja elämäntilanteeseen liittyvät tekijät.
- Opetushallitus turvaa riittävät resurssit ydintehtävien hoitamiseen kehittämällä henkilöstörakennetta, henkilöstösuunnittelua, työtä ja osaamista sekä toimimalla verkostoyhteistyössä.
- Työilmapiiri on hyvä ja henkilöstön osaamista tuetaan.

4.2 Toimitilat ja infrastruktuuri

Opetushallituksen tilat ovat tehokkaasti käytössä valtion toimitilastrategian tavoitteiden mukaisesti.

4.3 Määrärahat

Opetushallituksen toimintamenomomentin määräraha on valtion vuoden 2019 talousarviossa 60 633 000 euroa. Lisäksi opetus- ja kulttuuriministeriö varautuu osoittamaan määrärahoja Opetushallitukselle vuoden 2019 talousarvion määrärahoista liitteessä 4 esitetyn mukaisesti. Määrärahat osoitetaan Opetushallitukselle tilijaotellulla. Opetushallitus voi laittaa tarvittaessa avustukset haettavaksi ennen kuin eduskunta on hyväksynyt budjetin.

Opetushallituksen yhteydessä toimivien viranomaisten (Kansallinen koulutuksen arviointikeskus ja Ylioppilastutkintolautakunnan kanslia) toimintamenoihin on vuoden 2019 talousarviossa 6 314 000 euroa.

5 SEURANTA JA ARVIOINTI

Tässä sopimuksessa asetettuja tavoitteita ja sopimuksen muuta toteutumista arvioidaan tilinpäätöskannanotossa. Opetushallitus raportoi opetus- ja kulttuuriministeriölle edellä esitettyjen tavoitteiden saavuttamisesta ja määrärahojen käytöstä tilinpäätösasiakirjassa.

Opetus- ja kulttuuriministeriö ja Opetushallitus seuraavat tavoitteiden toteutumista ja määrärahojen riittävyyttä ja ryhtyvät toimenpiteisiin, mikäli tavoitteita ei pystytä saavuttamaan Opetushallitukselle osoituilla resursseilla. Opetus- ja kulttuuriministeriön ja Opetushallituksen johdon välisiä keskusteluja järjestetään säännöllisesti.

6 ALLEKIRJOITUKSET

Helsingissä 14.1.2019

Anita Lehikoinen
Kansliapäällikkö

Olli-Pekka Heinonen
Pääjohtaja

LIITTEET

- Liite 1. Varhaiskasvatuksen ja opetustoimen henkilöstökoulutuksen painopisteet
- Liite 2. Yhteiskunnallisen vaikuttavuus
- Liite 3. Toiminnallinen tuloksellisuus
- Liite 4. Voimavarojen hallinta

Liite 1. Varhaiskasvatuksen ja opetustoimen henkilöstökoulutuksen painopisteet

- Johdon koulutus sekä henkilöstön pedagoginen uudistuminen.
- Vaativaa erityistä tukea tarvitsevien opetusjärjestelyt ja tuki.
- Hyvinvointia ja turvallisuutta edistävän toimintakulttuurin vahvistaminen.
- Vieraiden kielten opiskeluun ja oppimiseen liittyvät erityiskysymykset.
- Aikuisten maahanmuuttajien opintojen ohjaus ja luku- ja kirjoitustaidon opetus sekä oppimisen tuki.
- Tieto- ja viestintäteknologinen osaaminen ja digitalisaatio (ml. ohjelmointi, monilukutaito sekä kyberturvallisuus).
- Ammatillisen koulutuksen reformin toimeenpanon tuki, erityisesti uusi lainsäädäntö, osaamispe-
rusteiset ja asiakaslähtöiset toimintatavat sekä laaja-alainen yhteistyö työelämän kanssa.

Aluehallintovirastojen erityiset painopisteet

- Varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden toimeenpano, varhaiskasvatuksen lainsäädännön muutokset, varhaiskasvatuksen turvallisuus.
- Hyvinvointia ja turvallisuutta edistävä oppimisyhteisö.
- Kieli- ja kulttuuritietoinen oppimisyhteisö.

Liite 2. Yhteiskunnallinen vaikuttavuus

Tavoite/ tehtävä	Mittari	Asteikko	2015 to- teuma	2016 to- teuma	2017 toteuma	2018 arvio	2019 tavoite	2020 tavoite	2021 tavoite
Uudistuneet oppi- misympäristöt ja digitaaliset oppi- materiaalit	Opettajat: Opeka- kyselyn tulokset (digitaalisen toi- mintaympäristön osaamisalue)	Opetta- jien ja- kautumi- nen osaa- mista- soille %		-	Taso 0-1: 0% Taso 1-2: 31% Taso 2-3: 66% Taso 3-4: 3%	Taso 0-1: 0% Taso 1-2: 28% Taso 2-3: 68% Taso 3-4: 4%			
	Digitaalisten oppi- materiaalien osuus kaikesta myydyistä oppimateriaalista	%		-	Lukio 19 % Perus- opetus 13 %	Lukio 35 % Perus- opetus 18 %			
Yhteiskunnan kansainvälistymi- nen	Kansainvälinen opiskelijaliikku- vuus (yliopistot, ammattikorkea- koulut, ammatilli- set oppilaitokset, lukiot)	% vuosit- tain aloit- taneista opiskeli- joista	24 15 13 30	25 15 13 33	25 16 14 33	27 18 14 34	29 21 14 35	32 24 15 36	32 24 15 36
	Osallistuminen kansainväliseen opettajaliikkuvuu- teen (peruskoulut, varhaiskasvatus)	% kou- luista	26	33	34	36	38	40	40
Suomalaisen kor- keakoulutuksen tunnettuus	Ulkomaiset tut- kinto-opiskelijat korkeakouluissa, hakijat ja hyväksy- tyt	Lkm	- 9 568	23 654 8 626	19 460 5 719	20 500 6 450	21 600 7 200	22 650 7 900	23 700 8 650
Kokeilukeskus ja kehittämisverkos- tot	Tutor-opettajien määrä (osallistu- neet peruskou- luista)	Lkm ja %		-	2 300 (83% opetuk- sen järjes- täjistä)	2 600 (90% opetuk- sen järjes- täjistä)			
Ammatillisen kou- lutuksen uudistu- minen	Uudistetut tutkin- non perusteet	Lkm		-	uusi	73			
	Kehittämiseen osallistuneet: - koulutuksen jär- jestäjän edustajat - työelämän edus- tajat (erikseen järjes- täjät ja työelämän edustajat)	Lkm/%		-	uusi	500	500	500	500
Kustannustehok- kaat ja asiakasläh- töiset palvelut	Julkaistujen ope- tussuunnitelmien määrä ePerusteet -palvelussa	Lkm		-	210	270	310	350	410
Vähälevikkinen oppimateriaali- tuotanto	Oppimateriaalien määrä	Lkm		46	47	53			
	Sähköisten mate- riaalien osuus val- mistuneesta vähä- levikkisestä tuo- tannosta	%		57	40	62			

Liite 3. Toiminnallinen tuloksellisuus

Tuotokset ja laadunhallinta

Suoritteet ja julkishyödykkeet

Tavoite/ tehtävä	Mittari	Asteikko	2015 to- teuma	2016 to- teuma	2017 toteuma	2018 arvio	2019 tavoite	2020 tavoite	2021 tavoite
Kansainväliset liikku- vuus- ja yhteis- työohjelmat	Rahoitettu liikku- vuus	Kpl	24 844	24 424	26 000	28 000	30 000	32 000	32 000
Kansainvälistä toi- mintaa koskevat tilastot ja selvityk- set	Kv-liikkuvuus-ti- lastot ja selvityk- set	Kpl	7	6	8	8	8	8	8
Koulutuksen ke- hittäminen	Taiteen perusope- tuksen opetus- suunnitelmien pe- rusteet	Lkm		-	1				
	Aikuisten perus- opetuksen opetus- suunnitelmien pe- rusteet				1				
	Lukio, opetus- suunnitelman pe- rusteet							1	
	Englanninkielinen ylioppilastutkinto							1	
Opintopolku on koulutuksen valta- kunnallinen palve- luportaali	Opintopolku-pal- velun käyttäjä- määrät	Lkm	4 700 000	6 000 000	6 500 000	7 000 000	7 500 000	8 000 000	8 500 000
Hakijamäärät pe- rusopetuksen jäl- keisiin koulutuk- siin, korkeakoulu- ihin ja aikuiskoulu- tukseen	Koulutuksen ha- kijamäärät	Lkm	300 000	310 000	350 000	360 000	380 000	390 000	400 000
Osaamis- ja koulu- tustarpeiden enna- kointi	Osaamisen enna- kointifoorumiin liittyvät päätökset	Lkm	36	60	10	35	37	35	15
Työelämäyhteistyö	Työelämätoimi- kuntien tuottamat raportit oman toi- mialansa tilan- teesta	Lkm	-	-	uusi	40	60	60	60
Osaamisen osoit- taminen	Opetushallinnon tutkinnot	Lkm	383	396	400	400	400	400	400
	Valtionhallinnon kielitutkinnot	Lkm	937	1 003	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000
	Yleiset kielitutkin- not	Lkm	8 790	9 500	9 500	9 500	9 500	9 500	9 500
	Auktorisoidun kääntäjän tutkinto (suorittajat); Auktorisoidun kääntäjän oikeu- den saaneet	Lkm	75 44	100 50	100 50	100 50	100 50	100 50	100 50
	Oikeustulkki-re- kisteriin merkityt tulkit	Lkm	-	4	25	50	75	100	125

	Tutkinnon tunnustaminen (kokonaismäärä)	Lkm	799	789	850	850	850	850	850
Maksullisen julkaisutoiminnan laajuus	Myydyt julkaisut ja oppimateriaalit	Kpl	52 715	60 602	60 000	60 000	60 000	60 000	60 000
Koulutuspoliittisten tavoitteiden ja varhaiskasvatuksen sekä opetuksen tuloksellisuuden tukeminen	Maksullisen toiminnan koulutustapapäivät	Kpl	9 520	8 615	9 500	10 000	10 000	10 000	10 000

Palvelukyky ja laatu

Tavoite/tehtävä	Mittari	Asteikko	2015 toteuma	2016 toteuma	2017 toteuma	2018 arvio	2019 tavoite	2020 tavoite	2021 tavoite
Päätösten käsitteilyaika	Valtionavustukset	(toiminnallisuus ei vielä käytössä järjestelmässä)							
	Tutkinnon tunnustaminen	Kk/pts	3,5	3,0	3,5	3,5	3	3	3
Asiakastyytyväisyys	Kansainvälinen ohjelmatoiminta (joka 3. vuosi)	1 - 100	87			90			90
	Maksullinen koulutus	1 - 5	4,3	4,3	4,3	4,1	4,1	4,1	4,1
	Hakijapalaute Opintopolusta	4 - 10		-	8,3	8,5	8,5	8,5	8,5

Toiminnallinen tehokkuus

Tuottavuus

Tavoite/tehtävä	Mittari	Asteikko	2015 toteuma	2016 toteuma	2017 toteuma	2018 arvio	2019 tavoite	2020 tavoite	2021 tavoite
Valtionavustustoiminnan tuottavuus	Valtionavustuspäätökset/htv	Lkm/htv	124,7	216,9	225	250	250	250	250
Kansainvälisten liikkuvuus- ja yhteistyöohjelmien tuottavuus	Apurahapäätökset/htv	Lkm/htv		-	uusi				
Erasmus+ ohjelman apurahojen käyttö	Rahoituspäätökset/käytettävissä olevat määrärahat	%	100	100	100	100	100	100	100
Maksullisen koulutustoiminnan tuottavuus	Koulutettava-päivät/htv	Pv/htv		791,8	850	860	860	860	860

Taloudellisuus

Tavoite/ tehtävä	Mittari	Asteikko	2015 to- teuma	2016 to- teuma	2017 toteuma	2018 arvio	2019 tavoite	2020 tavoite	2021 ta- voite
Ydinprosessien ta- loudellisuus para- nee	Perusteprosessin taloudellisuus	Euro (1000)/htv	115,5	107,8	120	120	120	120	120
	Kehittämishanke- prosessin talou- dellisuus	Euro (1000)/htv	137,5	128,1	130	130	130	130	130
	Seurantaprosessin taloudellisuus	Euro (1000)/htv	121,4	117,9	115	120	120	120	120
	Valtionavustus- prosessin talou- dellisuus	Euro (1000)/htv	100,3	104,4	95	95	95	95	95
	Valtionavustus- prosessin talou- dellisuus	Euro (1000)/pts	804,4	481,3	400	400	400	400	400
	Kansainvälisten liikkuvuus- ja yh- teistyöohjelmien taloudellisuus	Euro (1000)/htv			-	uusi			
Toiminnan talou- dellisuus	Toimintamenojen käyttö (netto)/htv	Euro (1000)/htv	88,4	93,2	80,0 (ilman uusien eriä)	80	80	80	80

Kustannusvastaavuuslaskelmat

Maksullinen palvelutoiminta, liiketaloudellinen, vähälevikkinen (1 000 euroa)	2015 toteuma	2016 toteuma	2017 toteuma	2018 varsinainen TAE	2019 arvio
Maksullisen toiminnan tuotot	1 194	1 145	1 200	1 300	1 300
Maksullisen toiminnan kokonaiskustannukset	2 277	2 700	2 200	2 900	2 900
Kustannusvastaavuus (tuotot - kustannukset)	- 1 083	- 1 555	- 1 000	- 1 600	-1 600
Kustannusvastaavuus, %	52	43	55	45	45
Hintatuki	579	375	620	620	620
Kustannusvastaavuus hintatuen jälkeen, %	78	56	83	66	66

Maksullinen palvelutoiminta, muut liiketaloudelliset suoritteet (1 000 euroa)	2015 toteuma	2016 toteuma	2017 toteuma	2018 varsinainen TAE	2019 arvio
Maksullisen toiminnan tuotot	2 231	1 906	2 367	1 900	2 000
Maksullisen toiminnan kokonaiskustannukset	1 731	1 698	1 988	1 700	1 800
Kustannusvastaavuus (tuotot - kustannukset)	500	208	379	200	200
Kustannusvastaavuus, %	129	112	119	111	111

Maksullinen palvelutoiminta, julkisoikeudelliset suoritteet – hakijamaksut poistuneet v. 2017 ja tutkinto-toimikuntamaksut poistuvat v. 2018 (1 000 euroa)	2015 toteuma	2016 toteuma	2017 toteuma	2018 varsinainen TAE	2019 arvio
Maksullisen toiminnan tuotot	4 084	4 924	3 800	470	500
Maksullisen toiminnan kokonaiskustannukset	2 975	3 939	2 800	930	900
Kustannusvastaavuus (tuotot - kustannukset)	1 109	985	1 000	-460	-400
Kustannusvastaavuus, %	137	125	136	51	56

Liite 4. Voimavarojen hallinta

Henkilöresurssit

Mittari	Asteikko	2015 toteuma	2016 toteuma	2017 toteuma	2018 arvio	2019 tavoite	2020 tavoite	2021 tavoite
HTV kaikki mom yhteensä OPH	Htv	238	242	366	371	372		
CIMO sis. lehtorit; ulkop. ja erill. rahoitus		119	118					
HTV tmenot OPH	Htv	234	238	339	337	340		
CIMO pl. lehtorit		101	103					
Johtajuusindeksi	1 - 5	3,32 3,53	3,35 3,24	3,1	3,4	3,5	3,5	3,5
Työtyytyväisyysindeksi (vmbaro)	1 - 5	3,38 3,39	3,40 3,44	3,4	3,5	3,6	3,6	3,6
Henkilöstön lähtövaihtuvuus	%	16,1 3,8	12,0 10,6	18,2	10,0	10,0	10,0	10,0
Sairauspoissaolot	Pv/htv	6,9 7,1	9,5 9,1	10,0	6,0	6,0	6,0	6,0

Toimitilat ja infrastruktuuri

Tavoite/tehtävä	Mittari	Asteikko	2015 toteuma	2016 toteuma	2017 toteuma	2018 arvio	2019 tavoite	2020 tavoite	2021 tavoite
Hakaniemenranta 6	Tilatehokkuus	m ² /htv	27,2 20,7	24,5 20,3	20,7	18	18	18	15
	Tilojen taloudellisuus	Euro/htv	6 932 4 684	4 274 3 825	4 070	4 000	4 000	4 000	4 000

(Tiedot HTH-järjestelmästä vuosilta 2015 ja 2016.)

Määrärahat erillisessä excel-taulukossa

Määrärahalite tulosopimukseen vuodelle 2019*

		Talousarvio 2018 sis. LTAE	TUSO 2019	Muutos	Henkilötyövuodet
		EUR	EUR	EUR	HTV
29.01.02	Opetushallituksen toimintamenot (smr 2 v)	68 644 000	60 633 000	-8 011 000	355
29.01.02.1.	Toimintamenot (perustoiminta)	23 316 000	22 839 000	-477 000	341
29.01.02.2.1.	Ruotsinkielisen ja muun vähälevikkisen oppimateriaalimyyntiin liikeloudellisten suoritteiden hintojen alentaminen	620 000	620 000	0	
29.01.02.2.2.	Avustukset vähälevikkisen ruotsinkielisen oppimateriaalin tuottamiseen	80 000	80 000	0	
29.01.02.2.3.	Avustus saamelaiskäräjille saamenkielisen oppimateriaalin tuottamiseen	500 000	500 000	0	
29.01.02.2.4.	Opetustoimen ml. varhaiskasvatuksen henkilöstökoulutuksesta aiheutuvien menojen ja avustusten maksaminen	15 006 000	15 006 000	0	
29.01.02.2.5.	Kielitutkintojen kehittäminen ja toimeenpano, auktorisoitujen kääntäjien koulutus ja tutkintojen kehittäminen sekä oikeustulkintakirjallisuuden kehittäminen	524 000	524 000	0	
29.01.02.2.6.	Suomalaisen koulutuksen tunnettuuden ja yhteistyön edistäminen, erityisesti Suomen kielen ja kulttuurin opetuksen järjestäminen ja tunnettuuden lisääminen	1 600 000	1 600 000	0	14
29.01.02.2.7.	Opiskelija-, harjoittelija-, opettaja-, nuoriso- ja asiantuntijavaihto sekä virkamiesvaihtoon myönnettävät stipendit, apurahat ja avustukset	2 870 000	2 870 000	0	
29.01.02.2.	EU:n ja Pohjoismaiden ministerineuvoston rahoittamien hankkeiden ja ohjelmien kansallinen rahoitus, monenkeskinen ja kv-yhteistyö, korkeakoulutuksen tunnetuksi tekeminen ja kansainvälistämistä edistävät apurahat sekä Saamelaisen korkeakoulun pohjoismaisen tutkimustoiminnan kansallinen rahoitusosuus	10 000 000	1 917 000	-8 083 000	
29.01.02.3.	Kopiointia, tallennusta ja käyttöoikeuksia koskevan tiedotus- ja selvitystoiminnan menot	14 128 000	14 677 000	549 000	
	Koulutusvienti ja maakuvatyö	0	0	0	
29.01.03	Opetushallituksen yhteydessä toimivien viranomaisten toimintamenot (smr 2 v)	7 489 000	6 314 000	-1 175 000	70
29.01.03.1.	Kansallinen koulutuksen arviointikeskus	3 655 000	3 705 000	50 000	45
29.01.03.2.	Ylioppilastutkintolautakunnan kanslia	3 834 000	2 609 000	-1 225 000	25
29.01.01	Opetus- ja kulttuuriministeriön toimintamenot (smr 2 v)		200 000	200 000	
	Koulutusvienti ja maakuvatyö		200 000	200 000	
29.01.21.	Kansainvälinen yhteistyö (smr 2 v)	452 000	0	-452 000	
	Kv-yhteistyön hankkeet	427 000	0	-427 000	
	Unesco-koulut ja Euroopan neuvoston toiminta	25 000	0	-25 000	
	Nordic Craft-kilpailu ja kansainvälinen seminaari Lontoossa		0	0	
29.01.53.	Eräät maahanmuuttajista aiheutuvat avustukset (smr 2 v)	7 039 900	0	-7 039 900	
	Tutkintojen tunnustaminen	339 900	0	-339 900	
	Valtionavustushaku	6 700 000	0	-6 700 000	
29.10.01.	Valtion yleissivistävän koulutuksen toimintamenot (smr 2 v)	41 561 000	43 085 000	1 524 000	
29.10.01.1.	Kielikoulut	3 327 000	3 587 000	260 000	
29.10.01.2.	VALTERI-koulu	31 991 000	33 222 000	1 231 000	
29.10.01.3.	Koulukotien perusopetus	1 011 000	1 167 000	156 000	
29.10.01.4.	Eurooppa-koulut	2 013 000	1 850 000	-163 000	
29.10.01.5.	Helsingin eurooppalainen koulu	3 219 000	3 259 000	40 000	
29.10.20.	Yleissivistävän koulutuksen, varhaiskasvatuksen ja vapaan sivistystyön yhteiset menot (smr 3 v)	26 627 500	1 150 000	-25 477 500	2

29.10.20.1	Yleissivistävän koulutuksen ja varhaiskasvatuksen kehittäminen, suunnittelu, käynnistäminen, koordinointi	450 000	0	-450 000	
	Kokeilukeskus toiminnan jatkaminen		0	0	
	Lukion e-perusteet, LOPS ja lukioverkosto				
	EU:n Erasmus+ ohjelman kansallinen toimeenpano	220 000	0	-220 000	
29.10.20.6	Aikuiskoulutukseen ja elinikäiseen oppimiseen liittyvä EU - ja kansainvälinen yhteistyö	127 000	100 000	-27 000	
	Valtakunnallinen varhaiskasvatuksen tietovaranto (VARDA)		650 000	650 000	2
	Lukuliike -toimet suuntaviivojen toimeenpanon toteuttamiseksi sekä suuntaviivoja tukevien teknisten ratkaisujen edistäminen		0	0	
	Oppimaisema.fi -palvelu		0	0	
	Karvi				
	Englanninkielinen tutkinto (vuosittaiset kulut)				
	YTL uuden lainsäädännön mukaiset muutokset				
	Opintopolku		100 000	100 000	
29.10.20.2.	Digitaalisten oppimateriaalien käyttöönoton vauhdittaminen, digioppimisen kokeilut ja kehittäminen, kielikokeilut, taiteen perusopetuksen saavutettavuuden edistäminen	23 000 000	0	-23 000 000	
29.10.20.4.	Digitaalisuutta hyödyntävien työtapojen päivittämisen tukeminen opetuksessa	20 500	0	-20 500	
29.10.20.6.	Vapaan sivistystyön kehittämis-, tutkimus-, arviointi- ja seurantahankkeista sekä elinikäiseen oppimiseen liittyvästä EU- ja kansainvälisestä yhteistyöstä aiheutuvien suunnittelu-, käynnistämisen- ja toimintamenojen sekä avustusten maksaminen	10 000	0	-10 000	
29.10.20.7.	Vaativan erityisen tuen kehittäminen	800 000	0	-800 000	
29.10.20.8.	Oppimateriaalikustannusten alentamiseen kannustavien ratkaisujen kehittäminen	2 000 000	0	-2 000 000	
29.10.20.11	Perusopetuksen A1-kielen opetuksen varhentaminen		300 000	300 000	
29.10.30.	Valtionosuus ja -avustus yleissivistävän koulutuksen ja varhaiskasvatuksen käyttökustannuksiin (arviomääräraha)	73 010 000	84 710 000	11 700 000	
29.10.30.11.	Avustukset opetustuntikohtaista taiteen perusopetuksen valtionosuutta saaville opetuksen järjestäjille	700 000	700 000	0	
29.10.30.12.	Avustukset muille kuin opetustuntikohtaista valtionavustusta saaville taiteen perusopetuksen järjestäjille	150 000	150 000	0	
29.10.30.13.	Yleissivistävän koulutuksen innovatiivisiin oppimisympäristöihin, digitaalisiin koulutuspalveluihin, tieto- ja viestintätekniikan opetuskäytön edistämiseen, sisältää 500 000 euroa Erasmus+	5 575 000	5 575 000	0	
29.10.30.14.	Laajamittainen ja suppea kaksikielisen opetuksen järjestäminen ja kielikypytoiminta	842 000	842 000	0	
29.10.30.16.	Nuorisotakuusta yhteisötakuun suuntaan -hankkeen toteutukseen liittyviin koulupudokkuutta ehkäiseviin toimiin	300 000	0	-300 000	
29.10.30.17.	Kerhotoiminnan tukeminen	5 865 000	5 865 000	0	
29.10.30.18.	Suomen ja Ruotsin välillä yhteistyöstä ulkomaanopetuksen alalla tehdyn sopimuksen mukaisiin menoihin	300 000	300 000	0	
29.10.30.19.	Rahotuslain 45 §:n 2 momentin mukaiset avustukset saamenkielisten ja romanikielisten oppilaiden äidinkielen opetuksen järjestämiseen	75 000	75 000	0	
29.10.30.20.	Vieraskielisten oppilaiden äidinkielen ja suomi/ruotsi toisena kielenä sekä heidän muun opetuksensa tukeminen	16 975 000	18 975 000	2 000 000	
29.10.30.24.	Koulutuksellista tasa-arvoa edistäviin toimenpiteisiin, esi- ja perusopetuksen laadun kehittämiseen, siihen liittyvään koulunkäyntiavustajien palkkaamiseen	30 228 000	32 228 000	2 000 000	
29.10.30.24.2.	Peruskoulun alueellisen eriarvoistumisen torjuntaan	10 000 000	0	-10 000 000	
29.10.30.25	Perusopetuksen ja varhaiskasvatuksen laadun kehittämiseen	2 000 000	0	-2 000 000	
	Positiivisen diskriminaation avustukset varhaiskasvatuksen järjestäjille		10 000 000	10 000 000	
	Avustukset lukiolain toimeenpanoon ja lukiokoulutuksen laadun kehittämiseen		10 000 000	10 000 000	

29.10.31.	Valtionosuus ja -avustus vapaan sivistystyön oppilaitosten käyttökustannuksiin (arviomääräraha)	12 209 000	5 318 000	-6 891 000	
29.10.31.2.1.2.	Kansanopistot	50 000	50 000	0	
29.10.31.2.1.4.	Kesäyliopistot	50 000	50 000	0	
29.10.31.2.2.1.	Kansalaisopistot	1 040 000	1 099 000	59 000	
29.10.31.2.3.1.	Kansalaisopistot	4 500 000	1 000 000	-3 500 000	
29.10.31.2.3.2.	Kansanopistot	4 516 000	1 066 000	-3 450 000	
29.10.31.2.3.3.	Opintokeskukset	150 000	150 000	0	
29.10.31.2.4.1.	Kansalaisopistot	863 000	863 000	0	
29.10.31.2.4.2.	Kansanopistot	1 040 000	1 040 000	0	
29.10.51.	Valtionavustus järjestöille (kiinteä määräraha)	1 276 000	1 526 000	250 000	
29.10.51.1.1.	Valtionavustus yleissivistävän koulutuksen järjestöille	271 000	271 000	0	
29.10.51.1.2.	Suomi-koulujen toiminnan tukeminen	579 000	679 000	100 000	
29.10.51.1.3.	Kansanvalistusseuran ylläpitämän Etäkoulu Kulkurin ja kotiperuskoulu/hemgrundskola-toiminnan tukeminen	298 000	448 000	150 000	
29.10.51.1.4.	Kesälukioseura ry	128 000	128 000	0	
29.20.01.	Valtion ammatillisen koulutuksen toimintamenot (smr 2 v)	7 972 000	8 072 000	100 000	
29.20.01.1.	Toimintamenot	5 572 000	5 672 000	100 000	
29.20.01.2.	Liiketaloudellisten suoritteiden hintojen alentaminen	2 400 000	2 400 000	0	
29.20.21.	Ammatillisen koulutuksen yhteiset menot (smr 3 v)	3 522 000	3 630 000	108 000	5
	Ammatillisen koulutuksen kehittäminen	1 100 000	1 000 000	-100 000	
	Työelämätoimikunnat	1 564 000	1 564 000	0	4
	Koulutusvienti	100 000	0	-100 000	
	Opintopolku	600 000	710 000	110 000	1
	EU:n E+ ohjelman toimeenpano	158 000	0	-158 000	
	Alkuperäiskarjan geenipankkitoiminta	0	96 000	96 000	
	Auktorisoidun kääntäjän ja valtionhallinnon kielitutkinto-ilmoittautumisjärjestelmä		200 000	200 000	
	Svenska nu -verkosto		60 000	60 000	
29.40.20.1.	Korkeakoululaitoksen ja tieteen yhteiset menot (smr 3 v)	2 398 800	612 000	-1 786 800	3
	Korkeakoulujen kansainvälistymistä edistävät toimet	1 017 000	0	-1 017 000	
	Opintopolku	1 000 000	500 000	-500 000	2
	Tietopalvelut/OECD Talis	381 800	0	-381 800	
	Opettajat ja rehtorit Suomessa-julkaisu		12 000	12 000	
	Koulutusvienti ja maakuvatyö		100 000	100 000	1
29.80.52.07.1.	Luova Eurooppa -ohjelman hallinnointi ja kansallinen vastinrahoitus sekä EU:n Kansalaisten Eurooppa-ohjelman hallinnointi	349 000	349 000	0	
29.90.50.05.	Kansainväliseen yhteistyöhön	67 500	67 500	0	1
29.90.50.08.1.	Liikkuva koulu -ohjelmaan	95 700	0	-95 700	
29.91.50.08.	Kansainvälinen yhteistyö	232 500	257 500	25 000	
	European Solidarity Corps - kansallinen vastinrahoitus		100 000	100 000	3
Kaikki yhteensä		252 945 900	216 024 000	-36 921 900	

* Taulukkoon on täydennetty eduskunnan käsittelyssä tulleet lisäykset.